

การวางแผนกำลังคน

ชื่อเรื่อง การวางแผนกำลังคน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนนี้แล้ว นักศึกษาจะปฏิบัติสิ่งต่อไปนี้ได้

1. บอกความหมายของการวางแผนกำลังคนได้
2. อธิบายการวางแผนกำลังคนในลักษณะต่อไปนี้ได้
 1. การวางแผนความต้องการกำลังคน
 2. การวางแผนเพื่อให้ได้มาซึ่งกำลังคนที่ต้องการ
 3. การวางแผนการใช้กำลังคน
3. อธิบายขั้นตอนกระบวนการวางแผนกำลังคนได้อย่างน้อย 4 ขั้นตอนดังนี้
 1. ชี้เตรียมการ
 2. ชี้วางแผน
 3. ชี้ใช้แผน
 4. ชี้ประเมินผลและปรับปรุงแผน
4. ให้เหตุผลที่ต้องมีการวางแผนกำลังคนได้
5. บอกประโยชน์ของการวางแผนกำลังคนได้
6. บอกปัญหาที่เกิดจากการขาดการวางแผนกำลังคนได้
7. อธิบายความรับผิดชอบของ ก.ค. ที่เกี่ยวข้องกับ การวางแผนและจัดกำลังคนในวงการศึกษาได้
8. บ่งชี้องค์ประกอบสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการวางแผนและจัดกำลังคนในวงการศึกษาได้
9. บอกเกณฑ์มาตรฐานบุคลากรของโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2521 ได้
10. บรรยายแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดีได้
11. บอกปัญหาของการวางแผนกำลังคนในราชการพลเรือนได้

12. ระบุ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารบุคลากรในวงการศึกษาได้

13. บอกแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลได้

เนื้อหา

การวางแผนกำลังคนคืออะไร มีผู้ให้ความหมายไว้อย่างไร ดังนี้

- การวางแผนกำลังคนเป็นการคาดคะเนถึงความต้องการกำลังคนของหน่วยงานเป็นการล่วงหน้า
- การวางแผนกำลังคนคือการวางแผนดำเนินการเพื่อเตรียมคนให้เหมาะสมกับงานและเวลา และการใช้คนทั้งหมดให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่
- การวางแผนกำลังคนคือการตัดสินใจเตรียมการเพื่อกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในอนาคต โดยมีวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินการไว้ล่วงหน้า
- การวางแผนกำลังคนคือกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการคาดคะเนถึงจำนวนคนและคุณสมบัติของคนที่จะนำไปไว้ในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง
- การวางแผนกำลังคน คือการกำหนดตัวบุคคลเพื่อให้ทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งที่เหมาะสมกับงานโดยพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ นโยบายและช่วยในการกระจายกำลังไปสู่ตำแหน่งที่เหมาะสม เพื่อให้งานได้บรรลุถึงจุดหมายที่วางไว้ ทั้งนี้คำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์การมากที่สุด

ลักษณะของการวางแผนกำลังคน

1. การวางแผนความต้องการกำลังคน

คาดคะเนความต้องการกำลังคนโดยพิจารณาจากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

- วิเคราะห์ความต้องการของหน่วยงาน
- ประเมินกำลังคนปัจจุบัน
- ประเมินกำลังที่ยังขาดอยู่ และต้องการเพิ่ม
- อัตราความต้องการเพิ่ม
- อัตราการสูญเสีย
- ความต้องการในระยะยาว

2. การวางแผนเพื่อให้ได้มาซึ่งกำลังคนที่ต้องการกำหนดวิธีการที่จะได้มาซึ่งกำลังคนที่ต้องการเป็นการล่วงหน้าโดยพิจารณาจากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

- อัตราการผลิตทั้งหมดในปัจจุบัน
- อัตราการผลิตที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น
- จำนวนกำลังคนที่จะผลิตได้ในระยะยาว
- จำนวนกำลังคนที่จะต้องผลิตเพิ่มขึ้น

3. การวางแผนการใช้กำลังคน

- สสำรวจและประเมินความรู้ ความสามารถ ของกำลังคนที่มีอยู่
- พัฒนาหรือฝึกอบรมกำลังคนที่มีอยู่ให้มีสมรรถภาพสูงขึ้น
- ใช้กำลังคนที่มีอยู่ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของแต่ละคน

กระบวนการวางแผน

กระบวนการวางแผน หมายถึงวิธีการหรือระบบของการวางแผนกำลังคน ส่วนมากมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนเตรียมการ
2. ขั้นตอนวางแผน
3. ขั้นตอนใช้แผน
4. ขั้นตอนประเมินผลและปรับปรุงแผน

เมธี บิลันธนานนท์ แบ่งกระบวนการวางแผนเป็น 6 ขั้นตอน

1. เตรียมการสันนิษฐานการวางแผนกำลังคน
2. ทำโครงการสำหรับโครงสร้างขององค์การและความต้องการด้านกำลังคน
3. เตรียมกำลังคนที่มีอยู่
4. คาคคะเนการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของกำลังคนในปัจจุบัน
5. ทำโปรแกรมสนับสนุนและเพิ่มทุนกำลังคน
6. ควบคุมแผนกำลังคน

เหตุผลที่ควรมีการวางแผนกำลังคน

1. เพื่อประสิทธิภาพและความสามารถในการใช้กำลังบุคคลในการทำงาน
2. เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาพนักงานให้ดีขึ้น
3. ช่วยให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินการว่าจ้าง

ประโยชน์ของการวางแผนกำลังคน

- เพื่อให้แน่ใจว่าหน่วยงานต่าง ๆ จะมีกำลังคนที่เหมาะสมทั้งในปัจจุบันและอนาคต
- เพื่อใช้ทรัพยากรกำลังคนให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- เพื่อเป็นแนวทางตัดสินใจในการให้สอดคล้องกับความต้องการ
- ควบคุมใหญ่บุคลากรทำงานภายในขอบเขตอันเหมาะสม
- การติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ มีระเบียบแบบแผนรัดกุมและสะดวก
- นำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ได้อย่างเหมาะสม
- ช่วยสร้างความพึงพอใจในการทำงาน
- ช่วยควบคุมผู้บริหาร

ปัญหาที่เกิดจากการขาดการวางแผนกำลังคน

1. ปัญหาเกี่ยวกับปริมาณข้าราชการที่มีมากหรือน้อยเกินไป
2. ปัญหาคุณภาพของข้าราชการ
3. ปัญหาการใช้กำลังคน
4. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณเงินเดือนข้าราชการ

การวางแผนและจัดกำลังคนในวงการศึกษา

คณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) รับผิดชอบด้านกำลังคน ของส่วนราชการต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ และได้ดำเนินการวางแผนกำลังคน ดังนี้

1. การวางแผนความต้องการกำลังคน
 - การวางแผนความต้องการกำลังคนเป็นรายกรม
 - การวางแผนความต้องการกำลังคนเป็นรายสาขาวิชาชีพ
2. การวางแผนเพื่อให้ได้กำลังคนที่ต้องการ

หลักสำคัญในการวางแผนและจัดกำลังคนในวงการศึกษา ควรคำนึงถึง

1. จำนวนบุคลากรที่บรรจุใหม่ควรเหมาะสมกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น
2. จำนวนบุคลากรที่ขาดแทนบุคลากรที่ออกไป
3. การขยายตัวของงาน
4. งบประมาณที่ได้รับ
5. ชดเชยบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น

เกณฑ์มาตรฐานบุคลากรของโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2521

1. จำนวนบุคลากร จะต้องพอเหมาะทั้งปริมาณงานและลักษณะของงาน โดยคำนึงถึง ขนาดของโรงเรียนโปรแกรมการเรียน เป็นต้น
2. ความเหมาะสมของบุคลากร จะต้องมียุทธศาสตร์เหมาะสมกับลักษณะงานที่รับผิดชอบ
3. การกำหนดงานของบุคลากร โรงเรียนมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและปริมาณงานให้บุคลากร ตามความรู้ ความสามารถ
4. การพัฒนาบุคลากร โรงเรียนพัฒนาบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

แนวความคิดเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดี

- มีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน
- มีความรักในอาชีพครู
- มีจรรยาครู
- มีคุณสมบัติส่วนตัวดี

- มีบุคลิกลักษณะที่ดี
- มีการสอนดี
- มีความสัมพันธ์กับบุคลากรดี

ปัญหาของการวางแผนกำลังคนในราชการพลเรือน

1. ขาดข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวางแผนกำลังคน
2. ไม่มีหน่วยงานบริหารงานบุคคลกลางที่แท้จริง
3. ผู้บริหารยังไม่เห็นความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารบุคลากรในวงการศึกษา

1. การวางตัวบุคคลไม่เหมาะกับงาน
2. ขาดผู้บริหารที่มีความเหมาะสม
3. ขาดหลักเกณฑ์และความเป็นธรรมในการพิจารณาความดี ความชอบ
4. การถ่ายโอนครูระหว่างสังกัดกระทำโดยยาก
5. ผู้สอนและผู้บริหารต่างมีทัศนคติในเชิงลบ ต่อบรรยากาศในสถาบันการศึกษา

แนวทางแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารบุคลากร

1. จัดวางตัวบุคคลให้เหมาะสมกับงาน
2. จัดพัฒนาผู้บริหารการศึกษา
3. จัดระบบการพิจารณาความดี ความชอบ ให้มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนและยุติธรรม
4. กำหนดนโยบายการสับเปลี่ยนหมุนเวียนบุคลากร

ตัวอย่างข้อสอบ

คำชี้แจง คอบคำถามต่อไปนี้สั้น ๆ พอเข้าใจ

1. การวางแผนกำลังคนคืออะไร
2. การวางแผนกำลังคนมีลักษณะ อะไรบ้าง
3. ขั้นตอนในการวางแผนกำลังคน มีขั้นตอน อย่างไรบ้าง
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าในการบริหารงานบุคคลจะต้องมีการวางแผนกำลังคน เพราะเหตุใด
5. ประโยชน์ของการวางแผนกำลังคนมีอะไรบ้าง
6. จงอธิบายถึงความรับผิดชอบของ ก.ค. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและจัดกำลังคน
7. เกณฑ์มาตรฐานบุคลากรของเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2521 ที่สำคัญมีอะไรบ้าง
8. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารบุคลากรในวงการศึกษามีอะไรบ้าง และจะมีแนวทางในการแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร